

Разказитѣ на Иширковѣ

отъ Владимирѣ Василевѣ

Не се съмнявамъ, че мнозина ще бждатъ изненадани отъ заглавието на тази статия. Защото малцина сж, които знаятъ, че преди да извоюва голѣмото си име на ученѣ Иширковѣ е ималъ своето име на разказвачѣ, което е било едно отъ обичанитѣ. Какъ е станало, че самъ го е затулилъ — неизвестно. Не може да се каже, че писателското му самолюбие, ако го е ималъ, не е било достатѣчно ласкано. Още за най-първитѣ разкази на Иширкова сж били открити страницитѣ на всички тогавашни списания — като се почне отъ младежкия „Изворъ“, мине се презъ популярната „Искра“, и се свърши съ най-голѣмитѣ: „Български прѣгледъ“ (1895—97 година), тѣй свързано съ развитието на нашата литература, и „Мисль“ (1894—96 г.), чието сжществуване отбеляза цѣлъ етапъ въ литературата ни и което дълги години бѣ единственѣ неинѣ законодател. Който знае колко високъ и строгъ бѣ естетическиятъ критерий въ тия две списания, ще може да оцени, какво признание означава напечатването на една работа въ тѣхъ. Следъ тѣхъ името на Иширкова се явява чакъ презъ 1901 г. въ „Нашъ животъ“ и по-нататѣкъ вече не го срѣщаме.

Може би скромността т. е. липсата на писателска дързостъ (която ние, за голѣмо удобство, обичаме да наричаме траенѣ творчески импулсъ и пр.) е оставила въ тѣй пасивно състояние една дарба, която е била очевидна още отъ начало. Това е твърде възможно, защото Иширковѣ се стѣснява дори отъ името си, крие го подъ псевдоними, инициали и знакове. Но вѣроятно може да бжде сжщо и туй, че една друга самооценка е наложила у него съзнанието, че пд е добре да отдаде силитѣ си на друга — по неговото мнение тогазъ — по-важна и по-резултатна дейностъ: изучване и опознаване на своята земя и своята родина. И вмѣсто на белетристично творчество, той се отдава на географската наука.

И едното и другото да бжде, свидетелствува за оная безкористностъ, която отличава хората отъ онова време: да не правятъ култъ отъ своята личностъ, а наопаки, да подчиняватъ личността си на единѣ по-високъ култъ — Отечеството и своя народъ. И ако днесъ името на Иширкова въ нашата литература малко се знае, причината е, че не е счелъ за нужно или не е ималъ смѣлостъта да събере работитѣ си въ една книга, за да ни улесни да ги имаме, да ни даде възможностъ да го знаемъ.

Смѣлостъ за това, разбира се, не е била пдтрѣбна. Защото белетристическиятъ творби на Иширкова съвсемъ не сж резултатъ на онова суетно увлѣчение на всички младежи да се пробватъ въ поезия и разкази — на което едвали нѣкой искрено може да каже, че е билъ чуждъ. Къмъ тѣхъ го е тласкала нѣкаква сила, чиято спонтанностъ е неоспорима. Понѣкога той не може да противостои на тая сила, отдава ѣ се, но изглежда — безъ много да държи за нея, безъ да я разработи и да я направи свой двигателъ. Тая непретенциозностъ, която при другъ случай би могла да се изрази въ една чърта на дилетантизмъ — при Иширкова оставя впечатление на нѣщо друго: свобода на читателя отъ всѣкаква задълженостъ къмъ автора. Той не иска да му се налага и каточели не чака неговото признание. Въ тия разкази не се чувствува литераторътъ.

Това съвсемъ не прѣчи да разглеждаме Иширковитѣ разкази като факти въ нашата белетристика. И то не само въ времето, когато сж писани. Има между тѣхъ нѣколко, които прехвърлятъ значението си за своето време и могатъ да издържатъ единъ съвремененъ художественъ масштабъ.

Първитѣ опити на Иширкова сж отъ 1889 г. Това сж две стихотворения, печатани въ тогавашния „Съвременникъ“, въ които доста тънко се разсуква една отъ духовнитѣ му жилки — сатиричната. Хората на онова време бѣха излѣзли изъ Освобождението съ чистъ възторгъ, съ свѣтли надежди за устройство на държава, за общественъ редъ, съ идеалистически патосъ за бждещето на България. Тѣ вѣрваха въ добродетелитѣ, въ силата на моралния дългъ, въ безкористието на всѣка служба на народа. И ето първата покруса на тая имъ вѣра: душата на българина се покваря, въ неговата психика почватъ да се промъкватъ мотиви на груба егоистичностъ и практицизъмъ, материалниятъ интересъ почва да завладява мнозинството и да руши здравитѣ морални устои. Оттукъ разочарованието у най-добритѣ ни водачи, въ предната ни интелегенция и духовния ни елитъ, и като реакция — отрицанието на разрушителнитѣ сили въ новия ни животъ и новитѣ господа. Епиграмата и сатирата ставатъ излюбенъ литературенъ родъ. На него се поддаватъ и Вазовъ, и Алеко Константиновъ, и Михайловски, и Михалаки Георгиевъ и др. Иширковъ сжщо носи въ себе си стимула къмъ тоя общественъ и мораленъ критицизъмъ и като резултатъ имаме тия две стихотворения, които искамъ да цитирамъ, заради поетическото имъ остроумие и драстичностъ :

Хапне ли сладичко,
спи ли на топличко,
има ли женица,
милички дечица,
— той е... оптимистъ!

Ляга ли си гладенъ,
у коптора смраденъ,
нѣма ли женица,
млада хубавица,
— той е... песимистъ!

Има ли облага,
въ нѣкой общо дѣло,
всѣки дига, слага
всѣки е на чело,
— всѣки... прогресистъ!

*

Стара баба зажумѣла,
трийсетъ часа хлѣбъ не ѣла,
петъ стотинки си изпроси,
и на Бога даръ ги носи.

„На ти, Боже, тѣзъ парици,
та да станатъ менъ жълтици“.—
После въ кжши си отива,
А гладътъ я зле превива!

Рита баба, та примира,
и дѣхътъ ѝ се запира.
А клисарътъ съсъ юсчето,
пий на бабата рупчето.

Най-обилно и най-силно сатирическо вдъхновение въ нашата литература дава по него време политическата ни действителностъ. Това сж първитѣ години, когато у насъ се възцарява партизанството, когато почва да трови душата на българина, да пресича всѣки високъ общественъ поривъ, и да превръща хората на мошеници и звѣрове. Днесъ това не ни прави толкозъ голѣмо впечатление, свикнахме съ него като нѣщо въ редътъ си, намѣрихме даже теории за него, готови сме да го оправдаемъ едвали не като племенна чѣрта, и се успокоихме. Само вестницитѣ сж, които се занимаватъ съ информация за онова, което се върши, или експлоатиратъ случаитѣ за целитѣ на тая и онази партия, едвали по-добра отъ другитѣ преди и следъ нея. И съвѣстътъ на писателя е днесъ попригжпена, на нашата белетристика сж доста чужди сюжети изъ политическата ни съвременностъ и политическитѣ борби. Но въ ония времена писателитѣ бѣха съ по-будно социално чувство и даваха остъръ изразъ на своето възмущение и протестъ. Фейлетонитѣ на Алеко Константиновъ запечатиха епохата на партизанско дѣребейство съ единъ художественъ печатъ, който не може да бжде отлепенъ. Гърмътъ на Ст.

Михайловски срещу политическото и морално разтление проглушаваше ушитъ на всички, които можеха да чуватъ.

Носенъ отъ високо чувство на гражданственостъ, Иширковъ сжщо се въвлѣча въ тая струя на протестъ и я прокарва въ белетристическитъ си опити. Въ разказа си Свѣтовни промѣни той ни дава картина на изборна борба, въ която главни герои сж околийскиятъ началникъ Рачковъ и опозицията. Още по външнитъ, гротескно нахвърляни чърти на Рачкова можемъ да предполагаме отношението му къмъ неговия служебенъ дългъ: „Рачковъ съзнаваше това преимущество [голѣмото си шкембе] и се гордѣеше съ него повече отколкото паунтъ съ опашката си, женитъ съ дългитъ си коси и околийскиятъ му градецъ съ камбаната си“. По-нататъкъ: „Той ги поздрави ласкаво и по мазното му лице се разнесе усмивка, която образува кржгла копаня въ вмѣстилището на устата му“. Или: „Толкова се е отдалечилъ отъ видтъ на обикновения човѣкъ, колкото четвъртититъ английски свини отъ глигана“. Въ изборната борба сж преплетени любовнитъ отношения между Бошнака, човѣкъ на опозицията, и Пенка. Тѣ стигатъ до годежъ. Спечелва опозицията.

Ето обществената метаморфоза, която се извършва следъ избора:

Опозиционниятъ елементъ въ Народното Събрание бѣше много, и старото правителство отстъпи мѣсто на новото. Бѣлитъ станаха черни, и чернитъ — бѣли. Много затлъстѣли чиновници се замѣстиха съ гладни и изпусналѣли. Нѣма какво да се прави . . . политика. Тя е като бостанджийско колело за поливане. Водата, въ която е потопено колелото, е народното съкровище, а кофитъ около него — различнитъ министерства съ „всѣхъ братя своихъ“. Грохналиятъ конь, който върти колелото е — принциптъ, програмата на всѣко министерство, а напоенитъ лукови глави и тикви, които толкозъ избилствуватъ изъ бостана — бждешата аристокрация.

Бошнякатъ става, разбира се, полицейски приставъ, и отъ всичкитъ мечти на Пенка оставатъ само . . . подигравкигъ на хората: Бошнякатъ я зарѣзва, той е вече голѣмецъ. Разказътъ се строи на чиста фактичностъ, авторътъ оставя действителността сама да свидетелствува за себе си, нѣма какво поетически да я преправя.

Сжщо Вътрешенъ врагъ на Отечеството е илюстрация на общественитъ работи въ село, въ които господствуватъ егоистичнитъ подбуди и личнитъ смѣтки на кръчмаря, както и селското невежество и просташкото сомнение на Иванъ Лиловъ, който отъ случайния примѣръ на едно „словесно“ въ казармата си създава политическа идеология срещу учителитъ — тѣ сж вътрешни врагове. Всички тия сили се съюзяватъ и дръпватъ такъвъ единъ доносъ срещу най-примѣрния учител на селото имъ Кочо Петровъ (който отвлича селянитъ въ училището, вмѣсто да ги остави да ходятъ въ кръчмата) че следъ два дена двама стражари го подкарватъ за града, а книгитъ му натоварватъ въ три чифта дисаги. Едно по-плътнo наблюдение и повече реалистическа картинностъ отбелязва новата степенъ на изобразителнитъ срѣдства на Иширкова. Неговиятъ рисунъкъ добива сила на типизация и постига мѣстенъ колоритъ. Естествениятъ и характеристиченъ диалогъ, хопанията, надпреварването кой кого да надхитри — разкрива цѣлия манталитетъ на селскитъ хора, довѣрчивостъта на едни и лукавството на други. Единъ кжсъ отъ селския битъ, по който може да се сжди за цѣлото. Не виждамъ, съ какво тоя разказъ стои по-долу отъ други известни разкази отъ тоя родъ.

Тия примитивни разбирания за обществена служба, които превръщатъ хората въ нѣкакви жестоки властелини, на които всичко е позволено, всичко трѣбва да се даде, които считатъ, че не тѣ служатъ на другитъ а другитъ трѣбва да служатъ на тѣхъ, срѣщаме и въ Финансовъ. „Финансовия“ пристига въ село и изпжда бедния кръчмаръ съ жена и малки деца изъ стаята, гдето спятъ, за да се настани той; тѣ се задушватъ отъ дима на запаления торъ; малкото дете умира. На плача и стенанията отговорътъ

е — камшика. Бруталността е толкоз голѣма, че излишно е да се „описва“, стига само да се предаде.

Може вече да се предполага, че на тая суровост на нравитѣ и въ общежитието Иширковъ противопоставя чувства на повече доброта. Хуманитаристичниятъ мирогледъ на писателитѣ ни първитѣ деситѣтиа следъ Освобождението е почти общъ. Твърде тънка, нѣкога до сантименталностъ, е струната на човѣчностъ у тѣхъ, за да могатъ да дирятъ за жестокостта къмъ хората каквито и да било оправдания — нито даже въ установенъ редъ, право, необходимости. Оттукъ съчувствието имъ къмъ бедността и всѣко страдание. Въ Подиръ войната дѣдо Драганъ става жертва на своя кредиторъ (дългъ е направилъ, за да даде пари на двамата си сина, които отиватъ на война и загиватъ тамъ), който го изгонва изъ къщата му и взема единичката му крава, която жена му не иска да даде; той се скита немилъ-недрагъ, а жена му полудява, намиратъ тѣлото ѝ самоиздрано. Но съ какво сърце се отнася къмъ тая трагедия малкото воденичарче, при което дѣдото се отбива и му я разправя!

Обратенъ примѣръ Иширковъ дава въ На заговѣзни, когато учителтъ Въскресенски занася вечерта у бедното семейство на Стайко ядене, сѣда съ тѣхъ и приласкава децата. Впиянчениятъ Стайко се връща, трогва се, разтапя се отъ тая нѣжна грижа, нѣщо се пробужда въ душата му и прави трогателна изповѣдь, защо пие: да забравя теглото на жената и децата си. Иширковъ не употребява ни единъ „силенъ“ изразъ отъ себе си, за да произведе ефектъ, да се нахвърля съ публицистични тиради противъ свѣтовната неправда, както обичатъ да правятъ нѣкои, за да прикриятъ безсилието на своето изображение, или за да експлоатиратъ случитѣ за съвсемъ други цели. Въ стила му може да нѣма дирено майсторство, но има друго: искреността и истината, съ която е почувствувана една действителностъ.

Въ много по-голѣма степенъ тия качества ще ги намѣримъ въ разказа Стафанчо хаджи Петровъ. Иширковъ е преминалъ въ друга сфера — интимнитѣ, сърдечни чувства и отношения. Съ забавно и тънко проникване и лирически трепетъ той проследява перипетиитѣ на любовта между Стефанъ и Русана. Има единъ моментъ въ тая идилична любовъ, даденъ съ най-хубава поетическа дискретностъ: когато майката на Русана нарочно я оставя да изпрати вечерта сама на двора Стефана; свѣнливъ, той едва се решава да продума на нея, трепетната и очакващата го, само „лека нощъ“. Решимостта на двамата да работятъ, да копятъ — нека сж бедни, всичко ще бжде лесно, щомъ се обичатъ — трогва. Самъ авторътъ не е безучастенъ, това личи въ тона, съ който разказва за тѣхното щастие. Това е любовта на сърдечно-проститѣ хора, които сж близо до труда и до природата. Тѣ не се боятъ, сама природата нѣма да ги остави. Тя дава жизнени сили, увѣреностъ.

Свежъ и росенъ образъ на природата е Планинчето, което сж докарали въ града, да го учатъ на кожарство. То е свързано съ планината, неотдѣлимо отъ нея, има нѣкакъвъ поетически инстинктъ за нейнитѣ хубости и величие и за таинственитѣ ѝ сили, въ които е откърмено. Първата вечеръ то не иска да остане въ къщи: — „Очинай, азъ не мога да заспя тука. Не се виждатъ небето, не се виждатъ звездитѣ. Ще спя на двора“. На другата вечеръ изѣгва въ планината; намиратъ го пригърнало съ една ржка кучето, съ другата овена. Каква по-проста, но и по-силна апология на природата!

Нейната магия възвръща, въ разказа Дѣдо ми ме изцѣри, здравето, физическата и духовна бодростъ на момчето, полинѣло отъ тжга и плачъ по погубенитѣ му отъ турцитѣ родители. Въ девственитѣ ѝ пазви се крие вълшебна преродителна сила.

Макаръ и много рѣдко — понеже не обича поетическия аксесоаръ — Иширковъ си служи за изразителни сравнения съ обекти отъ природата, които иматъ своята убедителностъ, но безъ да държи за тѣхната самоценностъ. Напр. „Дѣдо ми бѣше

планинецъ — горско чедо. Стара планина се бѣше въплѣтила досущъ у него. На работа ли е — свилъ вежди, набърчилъ чело, напрегналъ яки мишици, сякашъ е зжберъ, щръкналъ надъ нѣкоя весела долина“. Случайно той попада и въ единъ импресионизъмъ, съвсемъ модеренъ: „Подухна вѣтъръ, черни облаци повлѣкоха небето и запрѣска“.

Но нигде той не се е доближилъ тъй плътно до природата като въ Приказка за орѣховата сѣнка. Не зрителни впечатления, а дълбоко осезание на нейния виталитетъ е силата на тоя разказъ. Още отъ първитѣ редове се чувствува това: „Голѣмъ орѣхъ: стѣблото му едвамъ обгрѣщатъ петъ души, въ клонетѣ му могатъ да свиятъ гнѣзда милионъ гължби, а подъ него и въ най-голѣмия пекъ е по-хладно отъ мазе. Не дай Боже да заспишъ подъ него! Ще те изсмуче като смокъ и нѣма да се пробудишъ вече“. Угнетението, съ което говорятъ трънкитѣ, повитака, дивитѣ ябълки, които растатъ подъ него; както и нѣжнитѣ думи, съ които се обръща баба му къмъ черештата, царевицитѣ, лозето, (край синура на което простира усойната си сѣнка орѣха) — е изразъ на едно анимистично отношение у Иширкова, което въ тоя разказъ намира единъ простъ, но високо поетиченъ изразъ.

И срѣдъ природата, и въ градския животъ Иширковъ стои съ духовната си здравина. Поради това именно нейната стрелка е твърде чувствителна къмъ всѣко отклонение въ живота и у хората отъ нормалното. За тия отклонения той има добра и остра наблюдателност. Спокойствието, мждрината му тогазъ се пречупватъ и откриватъ другия си ликъ: ироничната усмивка. Тая усмивка нѣкога е горчива, като въ сатиричните му разкази; други пжтъ е снизходителна и великодушна и се разсипва въ непринуденъ хуморъ.

Хумористичниятъ рисунъкъ въ Магия се държи въ кръга на битописанието и прицелва типичния образъ на Божана, чиято магия (да урежда или да прѣчи на хорскитѣ работи) е въ сжщностъ — клюката и доносничеството на единъ срещу други. Интересно и ловко сж вплетени тия епизоди. Въ Приказка за галошитѣ хуморътъ става проникателенъ и тънъкъ. Въ завистта между новитѣ галоши на капитана и старитѣ, износени, изтрити и захвърлени въ коша; въ препирнитѣ имъ, въ хвалбитѣ, въ злорадството и въ страхътъ имъ едни отъ други, не е мжно да се разгатне иносказанието, което на края самъ вестовоятъ разбулва съ тая сентенция: „Хубави лоши — все галоши. Една ви е сждбата — да газятъ съ васъ калъта“. Препирнитѣ и пледариитѣ имъ явно олучватъ човѣшки чѣрти и отношения.

Но най-ярката искра на Иширковия хуморъ е великолепиятъ разказъ Приказка за фрака. Той блика отъ остроумие — изящно, подвижно и многозначително. Въ рамкитѣ на единъ външно лекъ и забавенъ анекдотизъмъ Иширковъ прави разоблачения отъ социаленъ разредъ. Сюжетътъ е оригиналенъ, техниката на разказа майсторска, стилътъ — напълно постигнатъ. Всѣки моментъ носи изненада — като се почне отъ недоумението, което внася донесениятъ отъ Петко Йовчевъ (избранъ за народенъ представителъ) фракъ между домашнитѣ му; сетне интригата, която предизвиква въ килеря между закаченитѣ тамъ беневерци и други селски дрехи отъ дотогавашния гардеробъ на Петко Йовчевъ, та чакъ до злополучната му сждба. Искамъ да приведа нѣколко отъ тия духовити реплики между дрехитѣ, всѣка отъ които е алюзия за хорски качества, положения, разбираия и амбиции. Недоумението въ килеря се разрешава, новиятъ гостенинъ изрѣмжава:

— Госпожи и господа! — И цървултъ прехсна своята речъ и се сгуши задъ дирека. — Госпожи и господа, честь имамъ да ви се представя: Фракъ!

— Фракъ! повториха всички изумени.

— Фракъ! повтори още единъ пжтъ синкавиятъ долактинецъ.

— Да, азъ съмъ фракъ, носителъ на човѣшкия прогресъ. Менъ ще ме намѣрите навсѣкжде, гдето е проникнала цивилизацията.

Спогледаха се беврецитѣ и синкавиятъ долактинецъ и поклатиха глави. Погледнаха ги и другитѣ плахо.

— Госпожи и господа, не се чудя на смущението ви. Да! Вие сте прости. Отъ разговора ви разбрахъ, че вий нѣмате понятие отъ свѣта, ако бива да се изразя на вашия неодѣланъ езикъ. Мнозина отъ васъ, напримѣръ, е онова, какъ се казва. . .

— Козякъ, козякъ!

— Да, рошавиятъ козякъ не е излизалъ отъ портата навънъ.

— Тѣй, тѣй казаха всички и погледнаха надменно козяка. Едѣръ потъ поби горкия козякъ.

— И менъ чужденецъ, дошелъ отъ страната на културата, ми е мжно, че се намирамъ между васъ, простаци. Знаете ли, съ каква мжка тѣрпѣхъ подъ мене дебелата конопена риза, на царското тѣржество?

— Ахъ, горко ни, изохкаха конопенитѣ ризи, сдиплени въ широката ракла.

— Но азъ вѣрвамъ, че скоро ще настѣпи времето, когато вие, бевреци, синкави долактинци и пр. ще се намирате само въ музеитѣ.

— Кжде? прореваха всички.

— Тамъ, гдето се явя азъ, грубата материя трѣбва да отстѣпи, извика гордо фракътъ и се изпжчи.

— Смили се, смили се, молѣха се на единъ гласъ селскитѣ дрехи.

Кжса се сърцето на човѣка, като надникне въ килеря. Плачатъ и въздишатъ горкитѣ дрехи, безутешни.

— Госпожи и господа! Покѣртенъ съмъ отъ сълзитѣ ви, но малко мога да ви помогна. Едно мога само да ви кажа за утеха: това зло не е постигнало само васъ. Ние сме изпждили много по-хубави и по-скѣпи дрехи изъ царскитѣ дворове. Насъ ни носѣха изпърво само келнери и лакеи ала за наша честь единъ французки кралъ се разгѣвьява на придворнитѣ си и за наказание имъ заповѣдва да се обличатъ лакейски, което да имъ напомня винаги тѣхното унижение. Отъ тогазъ това стана мода и, докато сжществува човѣшкото унижение, фракътъ ще бжде привелигирована дреха.

Дрехитѣ изпжскаха.

— Азъ мисля, че отъ обичъ къмъ народа си, който не трѣбва да остава назадъ въ цивилизацията, ще се откажете отъ вашия егоизъмъ и ще ни отстѣпите почетното мѣсто. Прочее, като се лаская отъ тая надежда, оставамъ съ почитание: вашъ Фракъ!

Дрехитѣ, колкото и прости, разбраха накжде клони работата и нѣкакъ дѣрзновено попитаха:

— Ами съ фракъ може ли да се копае, да се оре, коси, вършее?

— Не, отговори фракътъ.

— Ехъ, тогазъ не се плашимъ отъ топурдията ти, отвърнаха грубитѣ дрехи и си отдѣгнаха свободно.

Петко Йовчевъ не е избранъ вече за депутатъ, не е и кметъ — фракътъ не му трѣбва за нищо. Но отъ него кроячѣтъ не може да изкара дреха нито за малката Пенка, нито салтамарка, нито кжсовейка, нито дори елече; надменниятъ галфонъ на „цивилизацията“ става годенъ да се скрои отъ него — само пунгия.

Въ тия два разказа Иширковъ вече е овладѣлъ напълно белетристическитѣ срѣдства. Лекотата, съ която разказва, е качество на художествената сигурностъ.

Така, почналъ съ фактическо предаване на събития и случки, Иширковъ преминава къмъ реалистическа предметностъ на изображение, за да стигне до самостояни творчески инвенции. И сюжетитѣ, и композицията и стилътъ на тия негови разкази разкриватъ чѣртитѣ на единъ талантъ, за който не е потрѣбно никаква снизходителностъ или поводъ на едно чествуване, за да бждатъ неговитѣ дѣла призовани между хубавитѣ постигания на нашата белетристика.

Кой е виновенъ, задето тоя талантъ е билъ изоставенъ, не е разработенъ и не сж извлѣчени отъ него възможноститѣ, които крие въ себе си? Самъ Иширковъ? Случаятъ?

Който и да бжде, не остава освенъ да се съжалява. Защото неговиятъ пжтъ е откривалъ много художествени далечини.

И кой знае дали, ако не бѣ се отклонилъ отъ него, тази малка статия не би стояла въ единъ съвсемъ другъ сборникъ: — за възхвала на единъ отъ най-интереснитѣ български белетристи.